

Dokumentacja

Miasto Borgów

Autor:

Artur Wyróżębski

Problem:

Rozbudowywany jest rekurencyjnie acykliczny graf składający się początkowo z jednego wierzchołka. Rozbudowa polega na stworzeniu trzech duplikatów aktualnego stanu grafu i połączeniu tych duplikatów dwoma węzłami oraz pięcioma krawędziami, gdzie nowo dodany węzeł łączy się z drugim nowo dodanym węzłem oraz z dwoma duplikatami grafu. Każda krawędź ma własną wagę, która jest identyczna dla wszystkich nowych krawędzi w danym kroku powiększania grafu. //do poprawy

Celem jest obliczenie sumy odległości pomiędzy wszystkimi węzłami w grafie powstałym po krokach rozbudowy opisanych na wejściu.

Analiza problemu:

W każdym kroku rozbudowy liczba wierzchołków rośnie czterokrotnie oraz dodawane są dwa nowe wierzchołki, więc po n krokach liczba wierzchołków będzie wynosiła $|V| = (5/3) \cdot 4^n - (2/3)$ (rozwiązanie równania rekurencyjnego).

Liczba krawędzi natomiast jest równa liczbie wierzchołków pomniejszonej o jeden ($|E| = |V| - 1$), co wynika z faktu, że graf jest zawsze drzewem.

Zawsze występują maksymalnie trzy krawędzie na wierzchołek, bo nowo dodany wierzchołek w danym kroku zawsze łączy się z liśćmi zduplikowanych grafów oraz z drugim dodanym wierzchołkiem. Liść grafu ma tylko jedną krawędź, a po połączeniu będzie miał dwa krawędzie.

Wagi krawędzi każdego wierzchołka, który ma dwa krawędzie, są różnowartościowe. Inaczej jest w przypadku wierzchołków, które posiadają trzy krawędzie. U nich są to identyczne wartości.

W każdym grafie rozbudowanym jak w opisie problemu występuje symetria „względem środka grafu”.

Po obliczeniu sumy odległości w grafie dla dowolnego wierzchołka i potem dodaniu wierzchołka do tego grafu tak, aby był on liściem połączonym z tym wierzchołkiem, to suma odległości dla niego będzie równa sumie sumy odległości dla sąsiadującego wierzchołka oraz poprzedniej ilości wierzchołków pomnożonej przez wagę krawędzi między dodanym wierzchołkiem, a sąsiadującym wierzchołkiem ($S_v = S_{v-1} + (|V|-1) \cdot W(V;V-1)$; S – suma odległości do reszty wierzchołków dla danego wierzchołka; $|V|$ - liczba wierzchołków; W – funkcja zwracająca wagę krawędzi między jednym wierzchołkiem a drugim). Wynika to z faktu, że każda ścieżka nowo dodanego wierzchołka-liścia do innych wierzchołków prowadzi przez wierzchołek sąsiadujący.

Pierwsza propozycja rozwiązania problemu:

Najpierw następuje całkowita rozbudowa grafu o określoną liczbę kroków.

Należy następnie ponumerować wszystkie wierzchołki i iterować od wierzchołka o numerze najmniejszym do tego o numerze największym.

W danej iteracji należy obliczyć sumę odległości od wierzchołka którego dotyczy iteracja do wierzchołków o numerach większych poprzez wykorzystanie algorytmu Depth First Search.

Przy przejściu z wierzchołka do następnego, którego się jeszcze nie odwiedziło, należy dodać wagę krawędzi do dotychczasowej odległości, która początkowo wynosi zero dla danej iteracji, a następnie dodać tę odległość do ich sumy, która również początkowo wynosi zero. Dodawanie odległości do sumy należy dokonywać tylko, gdy numer wierzchołka z którego się przeszło jest mniejszy niż numer wierzchołka będącego celem. Jeżeli z danego wierzchołka nie ma krawędzi do tych, których się nie odwiedziło, to należy odjąć wagę połączenia z poprzednim wierzchołkiem od dotychczasowej odległości i cofnąć się do niego.

Analiza jakości pierwszego rozwiązania problemu:

Złożoność czasowa algorytmu DFS jest liniowa względem liczby wierzchołków. Algorytm DFS jest w danej propozycji rozwiązania problemu wykonywany dla każdego wierzchołka. Z tych faktów wynika, że złożoność czasowa algorytmu wynosi $O(k) = k^2$, gdzie k jest liczbą wierzchołków. Na podstawie treści problemu można zapisać równanie rekurencyjne $k_n = 4 \cdot k_{n-1} + 2$ – w tym przypadku n jest numerem kroku rozbudowy, a natomiast k jest liczbą wierzchołków, tym samym uzależniając liczbę wierzchołków od kroku rozbudowy. Rozwiązaniem tego równania rekurencyjnego jest $k_n = (5/3) \cdot 4^n - (2/3)$. Z niego wynika liczba wierzchołków po powiększeniu grafu n razy.

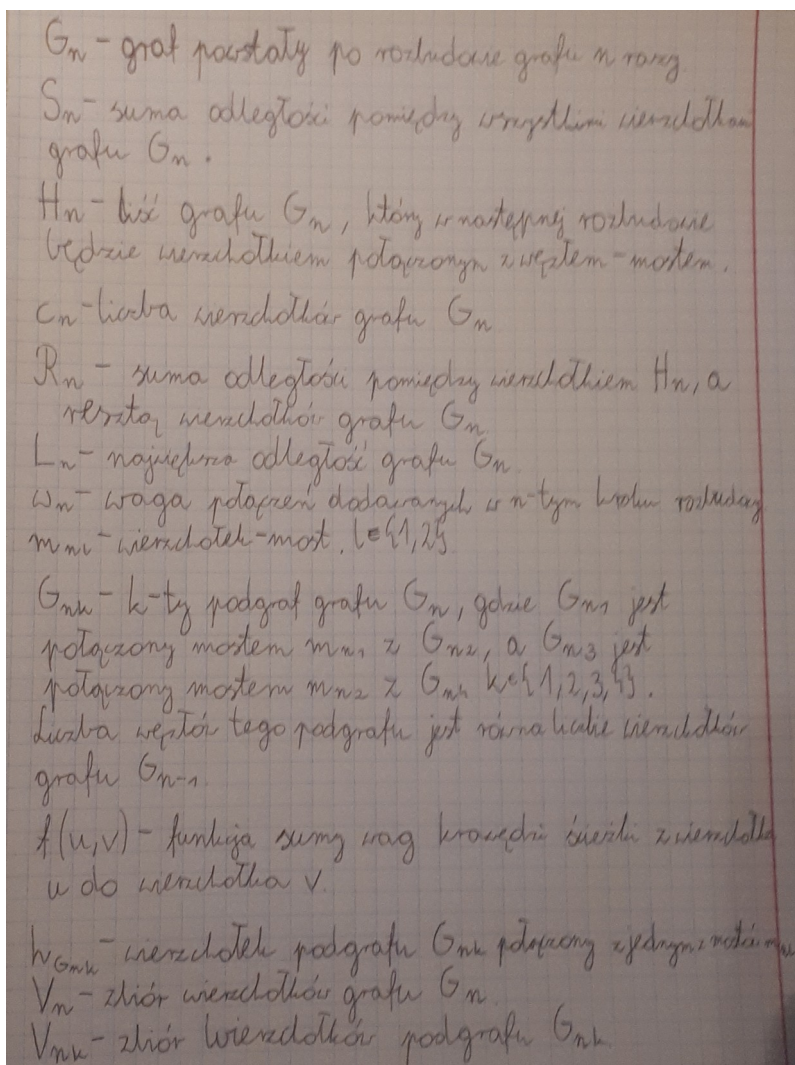
Dzięki temu rozwiązaniu można uzależnić złożoność czasową od liczby rozbudowań. Ta złożoność algorytmu wynosi $O(n) = (4^n)^2$.

Złożoność pamięciowa algorytmu jest uzależniona od ilości wierzchołków w ostatnim kroku rozbudowy. Złożoność pamięciowa wynosi więc $O(n) = 4^n$.

Druga propozycja rozwiązania problemu:

Algorytm który przedstawię opiera się na równaniach w takim celu, aby uniknąć potrzeby rozbudowy grafu do jego późniejszej analizy. Sama rozbudowa grafu ma złożoność obliczeniową $O(n) = 4^n$, więc by osiągnąć złożoność lepszą niż ta - nie można opierać się na algorytmach przeszukiwania grafu.

Sposób osiągnięcia ostatecznego równania rekurencyjnego obliczającego sumę odległości pomiędzy wszystkimi węzłami w określonym kroku rozbudowy grafu przedstawiam na zamieszczonych obrazach:

$$\sum_{v \in V_{n,k}} f(v, h_{G_{n,k}}) = R_{n-1} \quad k = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$S_n = 4 \cdot S_{n-1} + \sum_{\substack{v \in V_{n,1} \\ h \in \{1,2,3,4\}}} f(v, m_{n,1}) + \sum_{\substack{v \in V_{n,2} \\ h \in \{1,2,3,4\}}} f(v, m_{n,2}) + f(m_{n,1}, v_{n,2}) + \\ + \sum_{\substack{v \in V_{n,1} \\ h \in \{1,2,3,4\}}} \sum_{u \in V_{n,2}} f(v, u) + \sum_{\substack{v \in V_{n,2} \\ h \in \{1,2,3,4\}}} \sum_{u \in V_{n,1}} f(v, u) + \sum_{v \in V_{n,3}} \sum_{u \in V_{n,4}} f(u, v)$$

$$\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, m_{n,1}) = \sum_{v \in V_{n,2}} f(v, m_{n,1}) = \sum_{v \in V_{n,3}} f(v, m_{n,2}) = \sum_{v \in V_{n,4}} f(v, m_{n,2})$$

$$\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, m_{n,2}) = \sum_{v \in V_{n,2}} f(v, m_{n,2}) = \sum_{v \in V_{n,3}} f(v, m_{n,1}) = \sum_{v \in V_{n,4}} f(v, m_{n,1})$$

$$\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, m_{n,1}) = \sum_{v \in V_{n,1}} f(v, h_{G_{n,1}}) + c_{n-1} \cdot \omega_n = R_{n-1} + c_{n-1} \cdot \omega_n$$

$$\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, m_{n,2}) = \sum_{v \in V_{n,1}} f(v, h_{G_{n,1}}) + 2 \cdot c_{n-1} \cdot \omega_n = R_{n-1} + 2 \cdot c_{n-1} \cdot \omega_n$$

$$\sum_{v \in V_{n,3}} \sum_{u \in V_{n,2}} f(u, v) = \sum_{v \in V_{n,3}} \sum_{u \in V_{n,4}} f(u, v) = c_{n-1} \cdot \left[\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, h_{G_{n,1}}) \right] +$$

$$+ c_{n-1} \cdot \omega_n + c_{n-1} \cdot \omega_n + c_{n-1} \cdot \sum_{v \in V_{n,2}} f(v, h_{G_{n,2}}) =$$

$$= 2 \cdot c_{n-1} \cdot R_{n-1} + 2 \cdot c_{n-1}^2 \cdot \omega_n$$

$$\sum_{v \in V_{n,1}} \sum_{u \in V_{n,3}} f(u, v) = \sum_{v \in V_{n,1}} \sum_{u \in V_{n,4}} f(u, v) = \sum_{v \in V_{n,2}} \sum_{u \in V_{n,3}} f(u, v) = \sum_{v \in V_{n,2}} \sum_{u \in V_{n,4}} f(u, v) =$$

$$= c_{n-1} \cdot \left[\sum_{v \in V_{n,1}} f(v, h_{G_{n,1}}) \right] + 3 \cdot c_{n-1} \cdot \omega_n + c_{n-1} \cdot \sum_{v \in V_{n,3}} f(v, h_{G_{n,3}}) =$$

$$= 2 \cdot c_{n-1} \cdot R_{n-1} + 3 \cdot c_{n-1}^2 \cdot \omega_n$$

$$S_{n+1} = 4 \cdot S_n + 4 \cdot (R_n + \omega_n \cdot c_n) + 4 \cdot (R_n + 2 \cdot \omega_n \cdot c_n) +$$

$$+ 2 \cdot (2 \cdot c_n \cdot R_n + 2 \cdot c_n^2 \cdot \omega_n) + 4 \cdot (2 \cdot c_n \cdot R_n + 3 \cdot c_n^2 \cdot \omega_n) + \omega_n$$

$$S_{n+1} = 4 \cdot S_n + (12 \cdot c_n + 8) R_n + (16 \cdot c_n^2 + 12 \cdot c_n + 1) \omega_n$$

$$\begin{aligned}
 R_n &= R_{n-1} + f(H_n, m_{n1}) + f(H_n, m_{n2}) + \sum_{v \in V_{n2}} f(v, H_n) \\
 f(H_n, m_{n1}) &= L_{n-1} + \omega_n \quad f(H_n, m_{n2}) = L_{n-1} + 2\omega_n \\
 \sum_{v \in V_{n2}} f(v, H_n) &= c_{n-1} \cdot f(h_{G_{n2}}, H_n) + \sum_{v \in G_{n2}} f(h_{G_{n2}}, v) \\
 \sum_{v \in V_{n3}} f(v, H_n) &= \sum_{v \in V_{n4}} f(v, H_n) = c_{n-1} \cdot f(h_{G_{n3}}, H_n) + \sum_{v \in G_{n3}} f(h_{G_{n3}}, v) \\
 f(h_{G_{n2}}, H_n) &= L_{n-1} + 2\omega_n \\
 f(h_{G_{n3}}, H_n) &= L_{n-1} + 3\omega_n \\
 \sum_{v \in V_{n2}} f(v, H_n) &= c_{n-1} \cdot (L_{n-1} + 2\omega_n) + R_{n-1} \\
 \sum_{v \in V_{n3}} f(v, H_n) &= c_{n-1} \cdot (L_{n-1} + 3\omega_n) + R_{n-1} \\
 R_n &= 4R_{n-1} + 2L_{n-1} + 3\omega_n + c_{n-1}(L_{n-1} + 2\omega_n) + c_{n-1}(2L_{n-1} + 6\omega_n) \\
 R_n &= 4R_{n-1} + 2L_{n-1} + 3\omega_n + c_{n-1}(3L_{n-1} + 8\omega_n) \\
 R_n &= 4R_{n-1} + L_{n-1}(3c_{n-1} + 2) + \omega_n(8c_{n-1} + 3) \\
 L_0 &= 0 \quad L_n = 3\omega_n + 2L_{n-1} \\
 c_0 &= 1 \quad R_0 = 0 \quad S_0 = 0 \\
 S_n &= \sum_{k=1}^n 4^{n-k} [(12c_{k-1} + 8)R_{k-1} + (16c_{k-1}^2 + 12c_{k-1} + 1)\omega_k] \\
 \text{Ten wzór pozwala wyliczyć wynik iteracyjnie.}
 \end{aligned}$$

Na ostatnim obrazie znajduje się równanie sumy S_n , które pozwala na utworzenie algorytmu iteracyjnego.

Analiza jakości drugiego rozwiązania problemu:

Złożoność obliczeniowa algorytmu rekurencyjnego wynosi $O(n) = n^2$. Otrzymuje się taką asymptotykę, jeżeli rozwiąże się równanie rekurencyjne.

Złożoność obliczeniowa algorytmu iteracyjnego wynosi $O(n) = n$, bo występują tylko podstawowe operacje na liczbach w tym algorytmie oraz są one wykonywane w sposób iteracyjny.

Złożoność pamięciowa algorytmu rekurencyjnego wynosi $O(n) = n$. Obliczanie występuje jak w typowym algorytmie rekurencyjnym, czyli należy policzyć najpierw poprzednie instancje, aby wyznaczyć daną instancję problemu. Podczas „schodzenia” instancji jest przydzielana ta sama pamięć stosu dla każdej instancji funkcji.

Złożoność pamięciowa algorytmu iteracyjnego wynosi $O(n) = 1$. Po pierwszej iteracji algorytmu nie ma potrzeby przydzielania programowi dodatkowej pamięci.

Informacje o implementacjach algorytmów:

Implementacje zostały napisane w języku Python 3.7.

Nie korzystano z zewnętrznych bibliotek oprócz narzędzi do profilowania.

Opis sposobu testowania algorytmów:

Do testowania czasu działania algorytmu oraz wymagań pamięciowych korzystam z narzędzi do profilowania. Tymi narzędziami są odpowiednio cProfile oraz memory-profiler.

cProfile pozwala na kalibrację profilowania, przez co ograniczany jest wpływ profilowania na wyniki czasu wykonywania algorytmu. Przedstawia dodatkowo wpływ czasowy poszczególnych funkcji na działanie algorytmu.

Do testowania pamięci wykorzystano funkcję `getsizeof()` z pakietu `sys`.

Wyniki testów:

Czas działania:

Średnie czasy wykonania (w ms)	Liczba kroków rozbudowy grafu							Liczba powtórzeń wykonania programu
Algorytm	5	10	15	20	25	30	35	
Iteracyjny	0,0051	0,0102	0,0158	0,0218	0,0278	0,0338	0,0405	1000000
Rekurencyjny	0,0226	0,0926	0,221	0,423	0,7	1,08	1,58	1000000

Sposób wyznaczania współczynnika:

$$q(n) = \frac{t(n) T(n_{\text{mediana}})}{T(n) t(n_{\text{mediana}})}$$

q(n)	Liczba kroków rozbudowy grafu							Złożoność
Algorytm	5	10	15	20	25	30	35	
Iteracyjny	0,9376	0,9385	0,9664	1	1,0202	1,0336	1,0616	n
Rekurencyjny	0,8548	0,8757	0,9288	1	1,0591	1,1348	1,2197	n ²

Niedoszacowanie wyniku głównie z konieczności operacji na ogromnych liczbach.

Średnie czasy wykonania (w s)	Liczba kroków rozbudowy grafu							Liczba powtórzeń wykonania programu
Algorytm	1	2	3	4	5	6	7	
Oparty na DFS	0,00032	0,00323	0,0468	0,667	10,43	168	2651	10
q(n)	1,9651	1,2397	1,1226	1	0,9773	0,9839	0,9703	Złożoność (4 ⁿ) ²

Początkowe niedoszacowanie wyniku z niskiej wartości kroku, przez co inne czynniki mają duży wpływ w tym przypadku.

Pamięć:

Algorytm iteracyjny:

Wykorzystanie pamięci (bajty)	Liczba kroków rozbudowy grafu					
Algorytm	1	11	21	31	41	51
Iteracyjny	136	136	144	156	160	168

Sprawdzano zajmowanie pamięci przez zmienne znajdujące się wewnątrz funkcji obliczającej wynik.

Wzrost wykorzystania pamięci wynika z otrzymywania ogromnych wyników których nie jest w stanie pomieścić zmienna o wielkości 8 bajtów i ich wzrost jest kilkunastokrotny względem

poprzedniego kroku, więc jest znaczna szansa, że będzie trzeba przydzielić więcej pamięci niż było przydzielone w poprzednim kroku.

Wniosek z badania: Złożoność pamięciowa jest stała.

Algorytm rekurencyjny:

Wykorzystanie pamięci (bajty)	Liczba kroków rozbudowy grafu					
Algorytm	1	11	21	31	41	51
Rekurencyjny	84	948	1908	2952	4096	5336
Różnica wartości obecnej i poprzedniej	-	864	960	1044	1144	1240

Sprawdzano zajmowanie pamięci przez zmienne wewnątrz funkcji rekurencyjnej.

Wzrost różnic wynika z tego samego powodu, co w poprzednim przypadku.

Wniosek z badania: Złożoność pamięciowa jest liniowa.

Algorytm oparty na DFS:

Wykorzystanie pamięci (bajty)	Liczba kroków rozbudowy grafu					
Algorytm	1	2	3	4	5	6
Oparty na DFS	144	336	1056	3936	15456	61536
Iloraz wartości obecnej i poprzedniej	-	2,333	3,143	3,727	3,927	3,981

Sprawdzano zajmowanie pamięci przez tablicę zawierającą wierzchołki grafu po jego rozbudowie do ostatniego kroku.

Wniosek z badania: Złożoność pamięciowa jest wykładnicza.